

Guidelines for the development of digital leadership of special school for children with disabilities for individuals with intellectual disability under the office of special education bureau

Aree Srikum ^{1*}, Ajcharapun Kunsuya ² and Theerawat Monthaisong ³

^{1, 2, 3} Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.

* Corresponding author. E-mail: kajcharapun@aru.ac.th

ABSTRACT

This research aimed to: 1) examine the level of digital leadership among administrators of special education schools for individuals with intellectual disabilities, and 2) propose guidelines for developing their digital leadership. The research was conducted in two phases. Phase 1 investigated the level of digital leadership among school administrators. The sample consisted of 201 teachers from special education schools for individuals with intellectual disabilities, selected through stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire with a reliability coefficient of 0.98. Data were analyzed using mean and standard deviation. Phase 2 focused on proposing guidelines for developing digital leadership among school administrators. The key informants were seven experts, including school directors, deputy directors, and educational supervisors with at least five years of experience in special education administration, selected through purposive sampling. The research instrument was an interview form, and the data were analyzed using content analysis.

The research findings revealed that: 1) the overall level of digital leadership among administrators of special education schools for individuals with intellectual disabilities was at the highest level. The aspect with the highest mean score was digital communication, while the aspect with the lowest mean score was digital literacy. 2) The guidelines for developing the digital leadership of administrators in special education schools for individuals with intellectual disabilities under the Bureau of Special Education Administration consisted of 34 practical guidelines categorized into six aspects, as follows Aspect 1: Digital Vision consisted of 7 guidelines, such as administrators establishing clear directions for the use of digital technology to enhance the quality of administration and instruction in accordance with the potential of learners with different types of special needs. Aspect 2: Digital Literacy consisted of 6 guidelines, such as administrators enhancing their knowledge and understanding of the use of hardware, software, and digital devices essential for school administration and management. Aspect 3: Digital Competency consisted of 6 guidelines, such as educational institutions designing digital work systems that are simple, reduce redundant procedures, enhance work efficiency, and help alleviate administrators' concerns. Aspect 4: Digital Communication consisted of 5 guidelines, such as administrators developing communication systems that are straightforward and appropriate for diverse groups of recipients. Aspect 5: Creating a Digital Environment consisted of 5 guidelines, such as administrators establishing infrastructure systems that effectively support learning for all

groups of learners. Aspect 6: Building a Digital Culture consisted of 5 guidelines, such as administrators creating systems and approaches that promote the continuous use of technology.

Keywords: Development Guidelines, Digital Leadership, Individuals with Intellectual Disabilities.

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

อารีย์ ศรีคำ^{1*}, อัจฉราพรรณ กันสุขะ² และ วีระวัฒน์ มอนโธสง³

^{1, 2, 3} มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

* Corresponding author. E-mail: kajcharapun@aru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และ 2) นำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา วิจัยดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 201 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ทรงวุฒิ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหารงานการศึกษาพิเศษ ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 7 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสื่อสารด้วยดิจิทัล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการรู้ดิจิทัล และ 2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วยรายการปฏิบัติ 34 รายการ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล มี 7 รายการ เช่น ผู้บริหารกำหนดทิศทางที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหาร และการสอนให้ตรงกับศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท ด้านที่ 2 การรู้ดิจิทัล มี 6 รายการ เช่น ผู้บริหารพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และอุปกรณ์ดิจิทัลที่จำเป็นต่อการบริหารจัดการโรงเรียน ด้านที่ 3 ความสามารถในการใช้ดิจิทัล มี 6 รายการ เช่น สถานศึกษาออกแบบระบบงานดิจิทัลให้เรียบง่าย ลดขั้นตอนซ้ำซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และช่วยลดความกังวลของผู้บริหาร ด้านที่ 4 การสื่อสารด้วยดิจิทัล มี 5 รายการ เช่น ผู้บริหารพัฒนาระบบการสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา และเหมาะสมกับผู้รับสารที่มีความหลากหลาย ด้านที่ 5 การสร้างสภาพแวดล้อมเชิงดิจิทัล มี 5 รายการ เช่น ผู้บริหารจัดวางระบบพื้นฐานที่รองรับการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ และด้านที่ 6 การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล มี 5 รายการ เช่น ผู้บริหารสร้างระบบและแนวทางที่เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, ภาวะผู้นำดิจิทัล, บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 จึงเป็นแผนการพัฒนาประเทศ ที่กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาให้หน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วนต้องทำตาม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ประเทศไทยที่ว่า "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า "มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน" เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษา คือ ยุทธศาสตร์ชาติ

ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนา ที่ให้ความสำคัญครอบคลุมทั้งในส่วนของการพัฒนาทุนมนุษย์และปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างครอบคลุม ประกอบด้วยการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ควบคู่กับการปฏิรูปที่สำคัญทั้งในส่วนของการปรับเปลี่ยน ค่านิยมและวัฒนธรรม เพื่อให้คนมีความดีอยู่ใน “วิถี” การดำเนินชีวิตและมีจิตสำนึกร่วมในการสร้างสังคมที่น่าอยู่ และมีการปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉมในทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการ การศึกษาและการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่อง แม้จะออกจากกระบวนการศึกษาแล้ว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ทั้งนี้แนวทาง การพัฒนา คือ เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษา สำหรับคนทุกช่วงวัย พัฒนา ฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐานเชื่อมโยงและเข้าถึงได้และมีแผนงานและโครงการสำคัญ ซึ่ง บุคคลที่จะพัฒนาทางการศึกษาได้ดีที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียน (จินฉัตร ปะโคทั้ง, 2561)

โรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปัจจุบันมีทั้งหมด 19 โรงเรียน รับผิดชอบในจัดการศึกษาให้แก่บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยจัดการศึกษาพิเศษ หรือการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในหลักสูตรที่แตกต่างไปจากเด็กปกติ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการทางการศึกษาที่ แตกต่างกันของแต่ละบุคคล ในด้านการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับ ความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคล และการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพ การดำรงชีวิตอิสระ การพัฒนา ทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพ สถานศึกษาจะต้องมีการจัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน บริการ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (พระราชบัญญัติการ จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ, 2551) ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาค่อนข้างมีความยากลำบาก อันเนื่องมาจากตัวเด็กเองที่มีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน การมีส่วนร่วมทางสังคม การสื่อสาร (พูนพิศ อมาตยกุล, สุมาลี ดีจงกิจ และพิมพ์า ขจรธรรม, 2555)

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ที่ต้องมีการบริหารจัดการที่อาจจะมี ความแตกต่างจากผู้บริหารสถานศึกษาทั่วไป คือ ต้องมีความรู้ด้านนโยบาย กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษเข้าใจข้อจำกัดของ ผู้เรียน การปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ ยังต้องพัฒนาบุคลากรครูในสถานศึกษาอยู่เสมอ ส่งเสริมความก้าวหน้าให้กับครูด้านการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ การฝึกอบรมครูเพื่อให้สถานศึกษามีมาตรฐานและเป็นที่ ยอมรับของชุมชนและสังคม การทำงานร่วมกันกับผู้ปกครองและคณะสภานักเรียนเพื่อจัดการศึกษาพิเศษ (สุจินต์ สว่างศรี, 2557) สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนและการทำงานให้ได้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพในกระบวนการจัดการเรียนการสอน (เลอศักดิ์ ตามา, 2564) ดังนั้นภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล จะต้องมีความ ทักษะ ความสามารถ กระบวนการ วิธีการ และคุณลักษณะส่วนบุคคลในฐานะผู้นำในการบริหารงาน ที่สามารถสร้างความเชื่อมั่น สร้าง แรงจูงใจ สนับสนุนการทำงานร่วมกัน มีความคิดสร้างสรรค์ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผ่านกระบวนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สามารถ ลดความซับซ้อนของงาน และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์ให้สูงที่สุด และมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร โดยผู้ที่ทำหน้าที่ในการบริหารในการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จนั้น จะต้องมีความ มีปัจจัยที่ เกี่ยวข้องคือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้บริหารต้องขับเคลื่อนองค์กรโดยผสมผสาน 3 ปัจจัย คือ สภาพแวดล้อมการทำงานความคิดสร้างสรรค์ และวัฒนธรรมองค์กรยุคดิจิทัล นักบริหารการศึกษาจะต้องสามารถบริหารการ เปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลโดยใช้ภาวะผู้นำและการบริหารเชิงกลยุทธ์ จึงจะทำให้ผู้บริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล สามารถพัฒนา คุณภาพการศึกษาสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ณัฐฉา พงศ์ศิริ, 2560)

จากความสำคัญของปัญหาเกี่ยวกับความเข้าใจและทักษะของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน ในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาผ่านการบริหารจัดการโรงเรียนในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อส่งเสริมทักษะในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กับผู้บริหาร ครูบุคลากร และนักเรียน ผู้วิจัยจึงมีความตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนาภาวะ

ผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร จึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะ ความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ซึ่งแบ่งขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 19 โรงเรียน รวมทั้งหมด 1,602 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 4 โรงเรียน รวมทั้งหมดจำนวน 201 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 6 ด้าน จำนวน 49 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.98

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการครูและพนักงานราชการของโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแนบ QR Code ลิงค์แบบสอบถามออนไลน์ (Google form) จัดทำขึ้นไปดำเนินการเก็บข้อมูล กับข้าราชการครูและพนักงานราชการ โรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษาให้ทราบและขอรับแบบสอบถามคืนหลังจากตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งตรวจสอบ ความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล

3.3 รวบรวมแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้วแต่ละชุดนำไป ลงรหัส ผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งสิ้น 201 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

3.4 การประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์จัดกระทำข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จทางสถิติ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้สถิติ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลโดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปล

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ซึ่งคัดเลือกมาโดยการเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้ 1) ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงวุฒิด้านการบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน 2) ผู้อำนวยการโรงเรียน มีประสบการณ์ด้านการบริหารงานการศึกษาพิเศษ ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน 3) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา มีประสบการณ์ด้านการบริหารงานการศึกษาพิเศษ ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน และ 4) ศึกษาในเทศก์ที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล อายุ เพศ ตำแหน่ง ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

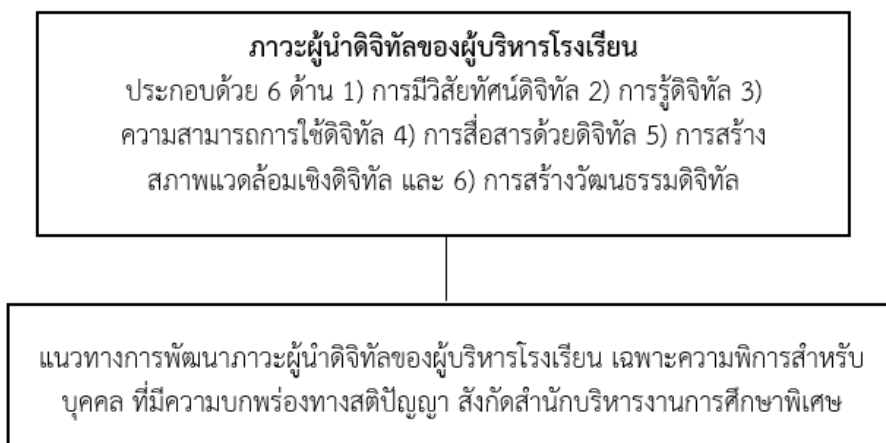
- 3.1 ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอหนังสือแนะนำตัว ถึงผู้ให้สัมภาษณ์
- 3.2 ผู้วิจัยประสานงาน โดยการนัดหมายวันเวลาสถานที่ที่แน่นอนกับผู้ให้สัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์ทางออนไลน์
- 3.3 ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 7 คน พร้อมขออนุญาตทำการบันทึกเสียงระหว่างการจดบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดกระทำข้อมูล และสรุปข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้จำนวน 21 ด้าน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พิจารณาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน โดยแสดงในรูปความถี่และคัดเลือกภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนที่มีความถี่ตั้งแต่ 4 ข้อ หรือ ร้อยละ 30 ขึ้นไป เพื่อนำภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย สรุปได้ว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 29.90 เพศหญิง 141 คน คิดเป็นร้อยละ 70.10 รวมทั้งสิ้น 201 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00
2. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทั้ง 6 ด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาพรวม ทั้ง 6 ด้าน

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.54	0.53	มากที่สุด
2. การรู้ดิจิทัล	4.51	0.52	มากที่สุด
3. ความสามารถในการใช้ดิจิทัล	4.52	0.54	มากที่สุด
4. การสื่อสารด้วยดิจิทัล	4.55	0.52	มากที่สุด
5. การสร้างสภาพแวดล้อมเชิงดิจิทัล	4.51	0.56	มากที่สุด
6. การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	4.54	0.53	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.53	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสูงสุด ได้แก่ ด้านการสื่อสารด้วยดิจิทัล ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.52) รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.53) ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.53) และ ด้านต่ำสุดเท่ากัน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.52) การสร้างสภาพแวดล้อมเชิงดิจิทัล ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.56)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า

ผู้วิจัยได้นำข้อคำถามระดับภาวะผู้นำดิจิทัลโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุดมาเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักแต่ละท่าน และนำมาวิเคราะห์เนื้อหาทั้งหมดในแต่ละหัวข้อของการสัมภาษณ์ เพื่อแยกแยะแนวคิดที่ปรากฏในเนื้อหารายงานการสัมภาษณ์ สรุปไว้ ดังนี้

1. ผลการสัมภาษณ์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาควรมี วิสัยทัศน์ดิจิทัลที่ชัดเจนและรอบด้าน มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารและการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับศักยภาพผู้เรียน ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภายนอก เพื่อสนับสนุนนวัตกรรมและการเรียนรู้ดิจิทัลอย่างยั่งยืน ทำให้โรงเรียนสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันสมัยในยุคดิจิทัล

2. ผลการสัมภาษณ์ ด้านการรู้ดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาควรมี ความรู้ดิจิทัลรอบด้าน ทั้งด้านการใช้ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อบริหารจัดการและสนับสนุนการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้เทคโนโลยีช่วยติดตามพัฒนาการผู้เรียนและพัฒนาทักษะของ

บุคลากรอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับนวัตกรรม ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน และใช้เทคโนโลยีในการยกระดับคุณภาพการบริหารและการเรียนการสอนอย่างยั่งยืน

3. ผลการสัมภาษณ์ ด้านความสามารถการใช้ดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาควรพัฒนาความสามารถในการใช้ดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ผ่านการฝึกปฏิบัติจริง การมีพี่เลี้ยง และการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชนวิชาชีพ (PLC) เพื่อสร้างความมั่นใจและทัศนคติเชิงบวกต่อเทคโนโลยี ควบคู่กับการออกแบบระบบดิจิทัลที่ใช้งานง่ายและการสนับสนุนทรัพยากรอย่างเพียงพอ ส่งผลให้ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ เสริมคุณภาพการบริหารและการเรียนการสอนอย่างยั่งยืน

4. ผลการสัมภาษณ์ ด้านการสื่อสารด้วยดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาควรมี ทักษะการสื่อสารด้วยดิจิทัลที่ชัดเจนและเข้าถึงง่าย ใช้สื่อออนไลน์หลากหลายรูปแบบเพื่อถ่ายทอดวิสัยทัศน์และสร้างแรงบันดาลใจแก่บุคลากร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมผ่านการสื่อสารสองทางและการฟังเชิงรุก ควบคู่กับการใช้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อพัฒนากระบวนการสื่อสารและยกระดับคุณภาพการบริหารและการเรียนการสอนอย่างยั่งยืน

5. ผลการสัมภาษณ์ ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมเชิงดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างสภาพแวดล้อมเชิงดิจิทัลที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของทุกคน ด้วยการจัดหาโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยี และสื่อดิจิทัลที่เหมาะสมกับผู้เรียนและบุคลากร ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีช่วยสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลอย่างทั่วถึง ควบคู่กับการนิเทศ ติดตาม และพัฒนาศักยภาพครูผ่านการอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมั่นใจและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างยั่งยืน

6. ผลการสัมภาษณ์ ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลที่เปิดรับนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรกล้าคิด กล้าทดลอง และใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ พร้อมจัดโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรดิจิทัลที่เพียงพอ สนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกันและการสื่อสารภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างบรรยากาศการทำงานที่ยืดหยุ่น เข้มแข็ง และขับเคลื่อนการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างยั่งยืนในยุคดิจิทัล

อภิปรายผล

ผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสูงสุด ได้แก่ ด้านการสื่อสารด้วยดิจิทัล รองลงมาเท่ากัน 2 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล และ ด้านต่ำสุดเท่ากัน 2 ด้าน คือ ด้านการรู้ดิจิทัล การสร้างสภาพแวดล้อมเชิงดิจิทัล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคดิจิทัล ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารจัดการ การสื่อสาร การสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลสามารถกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาโรงเรียนอย่างชัดเจน โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ทั้งนี้การมีวิสัยทัศน์เชิงดิจิทัลยังช่วยให้การวางแผน การตัดสินใจ และการบริหารจัดการดำเนินไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ ยังสอดคล้องกับงานวิจัย (ทินกร บัวชู และทิพภาพร บัวชู, 2562) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการศึกษาสรุปได้ว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัล ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์การเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว ความสามารถในการนำข้อมูลมาใช้ ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร และการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะขับเคลื่อนผลลัพธ์ของสถานศึกษาทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัล ทั้งในเรื่องความคิดความเป็นผู้นำและพฤติกรรม

สามารถสร้างทีมผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้วยดิจิทัล โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรดิจิทัลในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนอย่างคุ้มค่า ลดความซ้ำซ้อนในกระบวนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย นอกจากนี้ ภาวะผู้นำดิจิทัลยังทำให้ผู้บริหารสามารถเข้าถึง วิเคราะห์ และประเมินข้อมูลดิจิทัลได้อย่างมีวิจารณญาณ ส่งผลให้สามารถเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และสนับสนุนครูในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน รวมทั้งส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในงานบริหารและงานวิชาการได้อย่างราบรื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย (กพร เลิกนอก, 2563) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ผู้บริหารควรให้ความช่วยเหลือในการทำงานและพัฒนาบุคลากรให้ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พัฒนาและส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมมีการอบรมออนไลน์ เพื่อให้ครูมีความรู้ที่ทันสมัย สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน สร้างสังคมออนไลน์เพื่อประสานงานกับเครือข่าย ชุมชน ผู้ปกครองเพื่อความสะดวกรวดเร็ว ในการประสานงานและติดต่อสื่อสารให้ระหว่างกันเร็วขึ้น จัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ ทั้งของนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้สะดวกในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ สร้างฐานระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณการเงิน ให้เป็นปัจจุบัน ภาวะผู้นำดิจิทัลยังเป็นกลไกสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่เอื้อต่อผู้เรียน การจัดสื่อเทคโนโลยีช่วยสอน และโปรแกรมดิจิทัลเฉพาะทางช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจและสามารถเรียนรู้ตามศักยภาพของตนเอง

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ควรจะมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลที่ชัดเจนและรอบด้าน มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารและการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับศักยภาพผู้เรียน ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภายนอก เพื่อสนับสนุนนวัตกรรมและการเรียนรู้ดิจิทัลอย่างยั่งยืน ทำให้โรงเรียนสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันสมัยในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลที่ชัดเจน สามารถคาดการณ์แนวโน้มเทคโนโลยีและนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาองค์กรให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงและยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนาวรัตน์ เยาวนาถ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารควรนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนารายบุคคล และเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการต่าง ๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ วิสัยลักษณ์ (2565) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องเห็นคุณค่าและตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยี 2) ด้านการรู้ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ควรมีความรู้ดิจิทัลรอบด้าน ทั้งด้านการใช้ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อบริหารจัดการและสนับสนุนการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้เทคโนโลยีช่วยติดตามพัฒนาการผู้เรียนและพัฒนาทักษะของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ วิสัยลักษณ์ (2565) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารจะต้องแสวงหาความรู้จากนัก ICT ที่มีความเชี่ยวชาญในงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของวราภรณ์ เกินมงคล (2566) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของครู ศร.ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ด้านความรู้ดิจิทัล มี 2 แนวทาง ได้แก่ 1) จัดโครงการอบรมพัฒนาทักษะ ความรู้ความเข้าใจดิจิทัลเพื่อให้ครูสามารถนำทักษะความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและจัดการเรียนการสอน 2) จัดหาแหล่งข้อมูล หรือสถานศึกษาต้นแบบในการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาให้ครูมีทักษะความรู้ความเข้าใจดิจิทัลเข้าถึงการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลสามารถนำดิจิทัลมาใช้ในสถานศึกษาและประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ 3) ด้านความสามารถใช้ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ควรพัฒนาความสามารถในการใช้ดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ผ่านการฝึกปฏิบัติจริง การมีพี่เลี้ยง และการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชนวิชาชีพ (PLC) เพื่อสร้างความมั่นใจและทัศนคติเชิงบวกต่อเทคโนโลยี ควบคู่กับการออกแบบระบบดิจิทัลที่ใช้งานง่ายและการสนับสนุนทรัพยากรอย่างเพียงพอ ส่งผลให้ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ เสริม

คุณภาพการบริหารและการเรียนการสอนอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กวิน หดย้อย (2563) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาความสามารถในด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนโดยการฝึกอบรมในรูปแบบที่หลากหลาย การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผลโดยการเข้ารับการฝึกอบรมทักษะทางด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและประเมินผล และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรุณี ไชยสัตย์ (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ด้านความสามารถในการใช้ดิจิทัล ผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้ความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) ด้านการสื่อสารด้วยดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ควรฝึกทักษะการสื่อสารด้วยดิจิทัลที่ชัดเจนและเข้าถึงง่าย ใช้สื่อออนไลน์หลากหลายรูปแบบเพื่อถ่ายทอดวิสัยทัศน์และสร้างแรงบันดาลใจแก่บุคลากร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมผ่านการสื่อสารสองทางและการฟังเชิงรุก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนาวรัตน์ เยาวนาถ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า ผู้บริหารควรแลกเปลี่ยน และเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น เพื่อศึกษาวิธีการสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของภคพร เลิกนอก (2563) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ผู้บริหารควรสร้างสังคมออนไลน์เพื่อประสานงานกับเครือข่าย ชุมชน ผู้ปกครองเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการประสานงานและติดต่อสื่อสารให้ระหว่างกันเร็วขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ วิสัยลักษณ์ (2565) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสื่อสารดิจิทัล ผู้บริหารควรระมัดระวังอย่างยิ่งในการโพสต์ หรือเผยแพร่ส่งต่อข้อความ รูปภาพ วิดีโอ ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย สอดคล้องกับงานวิจัยของนภาพร ศรีสุคันธพฤกษ์ (2566) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาคุณภาพเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้มีความทันสมัยทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันเพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์ นวัตกรรมในสถานศึกษา 5) ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมเชิงดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้าง สภาพแวดล้อมเชิงดิจิทัลที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของทุกคน ด้วยการจัดหาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยี และสื่อดิจิทัลที่เหมาะสมกับผู้เรียนและบุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของ กวิน หดย้อย (2563) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า ผู้บริหารควรพัฒนาความสามารถในการจัดการโครงสร้างพื้นฐานการใช้เทคโนโลยีในการบริหารโดยการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบที่มีความเป็นเลิศด้านการจัดการโครงสร้างพื้นฐานการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของนภาพร ศรีสุคันธพฤกษ์ (2566) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อม เพื่อให้ครูและบุคลากร ปฏิบัติงานสร้างสรรค์ผลงานด้านนวัตกรรมให้ประสบผลสำเร็จ และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรุณี ไชยสัตย์ (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ด้านการบริหารจัดการโครงสร้าง ผู้บริหารโรงเรียนต้องบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานรูปแบบการทำงานที่เป็นรูปธรรมอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ 6) ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลที่เปิดรับนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรกล้าคิด กล้าทดลอง และใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนาวรัตน์ เยาวนาถ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า ผู้บริหารควรใช้ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ นำมาใช้ในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วจิระนันท์ สุทธิพันธ์ (2563) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนบรรยากาศการเรียนรู้โดยการบูรณาการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ

เจษฎา ชวนะไพศาล (2563) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขต ทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจนเป็นปกติในการจัดการเรียนการสอนและปฏิบัติงานอื่น และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ มุลกระโทก (2566) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ตามหลักสัปปุริสธรรม 2 พบว่าด้านการสร้าง วัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับ หลักสูตร ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวม ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลอยู่ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด มี รายละเอียดดังนี้ 1) ภาพรวมด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อสูงสุด คือ ผู้บริหารมีมุมมองทางด้านการจัดการศึกษา รองลงมาเท่ากัน 3 ข้อ คือ ผู้บริหารมีกลยุทธ์ในการทำงานที่มุ่งส่งเสริมและสร้าง แรงจูงใจให้ครูและบุคลากรพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงองค์กร ด้านการพัฒนาวัฒนธรรมดิจิทัล ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้สื่อดิจิทัลในการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์และมีจรรยาบรรณ และ ข้อต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีความทันสมัยในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามากำหนดเป็นแนวทางการบริหาร 2) ภาพรวมด้านการรู้ ดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความรู้และความเข้าใจในการสืบค้นข้อมูล ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล รองลงมาเท่ากัน 2 ข้อ คือ ผู้บริหารมีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารมีทักษะและ เทคนิคในการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการโรงเรียนให้เกิดประโยชน์ ทั้งด้านการบริหาร สารสนเทศ การจัดการ เรียนรู้ การวัดและประเมินผล และข้อต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีความสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานและการบริหาร จัดการศึกษา 3) ภาพรวมด้านความสามารถการใช้ดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความคิดสร้างสรรค์ในการวิเคราะห์เนื้อหาดิจิทัลที่มีคุณภาพ รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความสามารถลดระยะเวลาใน การดำเนินงานต่าง ๆ โดยจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน และข้อต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีทักษะความชำนาญใน การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหาร 4) ภาพรวมด้านการสื่อสารด้วยดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อ พบว่า ข้อสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความสามารถสนับสนุนบุคลากรในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล ด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย สะดวก รวดเร็ว รองลงมาเท่ากัน 2 ข้อ คือ ผู้บริหารมีความสามารถโน้มน้าว จูงใจ บุคลากรให้ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการติดต่อประสานงาน ผู้บริหารมีความสามารถให้ความช่วยเหลือ บุคลากรในการนำเทคโนโลยี ดิจิทัลมาใช้ในการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล และข้อต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจในการสื่อสารผ่าน เทคโนโลยีดิจิทัล 5) ภาพรวมด้านการสร้างสภาพแวดล้อมเชิงดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการ เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการพัฒนาความเป็นครูและผู้บริหารมืออาชีพ และข้อต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการ จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และนวัตกรรมได้อย่างมืออาชีพ 6) ภาพรวมด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อสูงสุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมกระบวนการทำงานแบบใหม่ในอนาคต รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีการเตรียมความพร้อมในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และข้อต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีความยืดหยุ่นใน การดำเนินงาน

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ควรมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลที่ชัดเจนและรอบด้าน 2) ด้านการรู้ดิจิทัล ผู้บริหารควรมีความรู้และทักษะด้านดิจิทัลอย่างรอบด้าน ครอบคลุมทั้งการใช้ ฮาร์ดแวร์ เช่น สมาร์ทโฟน แท็บ เล็ต และคอมพิวเตอร์ ตลอดจน ซอฟต์แวร์และแอปพลิเคชัน สำหรับการบริหารจัดการงานเอกสาร 3) ด้านความสามารถการใช้ ดิจิทัล เน้นการลงมือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างทักษะและความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีอย่างแท้จริง โดยครอบคลุมทั้งการ เรียนรู้ทางการและไม่เป็นทางการในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย พร้อมระบบพี่เลี้ยง 4) ด้านการสื่อสารด้วยดิจิทัล เน้นการสื่อสาร

อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย และเชื่อมโยงอารมณ์กับผู้รับสาร โดยถ่ายทอดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณค่าขององค์กรผ่านสื่อดิจิทัลที่หลากหลาย 5) ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมเชิงดิจิทัล ผู้บริหารต้องออกแบบและจัดเตรียม โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนและบุคลากร ไม่ว่าจะเป็น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สมาร์ทบอร์ด อุปกรณ์สื่อสารเสริม (AAC) และระบบ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เสถียรและครอบคลุม เพื่อให้ครู บุคลากร และนักเรียนเข้าถึงข้อมูลและสื่อการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่นและ ต่อเนื่อง 6) ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล มุ่งเน้นการสร้างกรอบการทำงานและบรรยากาศองค์กรที่เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยี อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ผู้บริหารควรมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับกระบวนการทำงาน การบริหารจัดการ และแผนงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ การศึกษา โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้มีประสิทธิภาพ และเท่าเทียมมากยิ่งขึ้น

1.2 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ควรใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลประกอบในการกำหนดนโยบายหรือจัดโครงการ อบรมเชิงพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านดิจิทัลและความเข้าใจในนวัตกรรมการศึกษา อย่างเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนที่มีความบกพร่องแต่ละประเภท

1.3 สถานศึกษาเฉพาะความพิการ ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล ระบบสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการข้อมูลผู้เรียน และการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับผู้เรียนที่มีความบกพร่องแต่ละประเภท

1.4 ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ การสื่อสาร และ การบริหารงานร่วมกับผู้บริหารให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบระหว่าง ผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการกับผู้บริหารโรงเรียนทั่วไป เพื่อค้นหา จุดเด่นหรือแนวทางเฉพาะในการบริหารเชิงดิจิทัลที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.3 ควรมีการติดตามผลและประเมินผลการนำภาวะผู้นำดิจิทัลไปใช้ในสถานศึกษาในระยะยาว เพื่อศึกษา ผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

2.4 ควรศึกษาการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) และระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในมิติของภาวะผู้นำ ดิจิทัล เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มของการศึกษาในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- กวิน หดย้อย. (2563). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- จิณณวัตร ปะโคทั้ง. (2561). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ*. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี.
- จุฑามาศ มุลกระโทก. (2566). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา เขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ตามหลักสัปปริสธรรม 2*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).

- เจษฎา ชวนะไพศาล. (2563). *ภาวะผู้นำและการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐภูมิ พงศ์ลิริ. (2560). *ผู้นำในยุคดิจิทัล*. [ออนไลน์]. จาก <http://www.dharmniti.co.th/> ผู้นำในยุค-digital-economy. 30 สิงหาคม 2565.
- ทินกร บัวชู, ทิพาพร บัวชู. (2562). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา The Status of Digital Leadership of Education Management Administrators. *วารสารครุศาสตร์ : Journal of Educational Studies*, 13(2), 294-285.
- นภาพร ศรีสุคันธพฤกษ์. (2566). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร*. (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสยาม).
- เนาวรัตน์ เยวนาถ. (2562). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551. (2551). *พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 28 ก หน้า 1)*. กรุงเทพฯ: สำนักกฎหมาย กระทรวงศึกษาธิการ. หน้า 12-13.
- พูนพิศ อมาตยกุล, สมาลี ดีจงกิจ และ พิมพา ขจรธรรม. (2555). *ความรู้พื้นฐานเรื่องความพิการและคนพิการ (ขั้นแนะนำ)*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยราชสุดา/มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ภคพร เลิกนอก. (2563). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*, 7(2), 150-166.
- เลอศักดิ์ ตามา. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 15(38), 225.
- วชิระนันท์ สุทธินนท์. (2563). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา).
- วรวิทย์ ไชยสัตย์. (2566). *ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- วรารณ เถินมงคล. (2566). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของครู คกร.ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดกาฬสินธุ์*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- สุจินต์ สว่างศรี. (2567). *การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในประเทศไทย*. *วารสารวิทยาลัยราชสุดา*, 10(13), 51 – 70.
- เสาวลักษณ์ วิลัยลักษณ์. (2565). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *แนวทางการพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นดิจิทัล (Digital School)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.